

úplným (§ 496 čís. 3 a § 503 čís. 2 c. ř. s.) a bylo nutno podle § 510 c. ř. s. zrušiti rozsudek odvolacího soudu a naříditi mu, by dále jednal o odvolání a znova o něm rozhodl.

Čís. 9402.

Nájemce může hájiti své nájemní právo petitorní žalobou nejen proti pronajímateli, nýbrž i proti každému třetímu, kdo mu najatý předmět zadržuje neb ho jiným způsobem ruší v jeho nájemním užívání.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1929, Rv I 1717/29.)

Nájemnice domáhala se na žalovaném vyklizení sklepu, tvrdíc, že ho žalovaný užívá bez právního důvodu. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Pokud žalovaný po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) tvrdí, že k žalobě nebyla aktivně oprávněna žalobkyně, nýbrž Karolina Č-ová, od níž sklep vzal do podnájmu, a vyvozuje z toho, že není se žalobkyní v obligačním poměru, jest poukázati k tomu, že podle judikatury nejvyššího soudu může nájemce hájiti své nájemní právo nejen proti pronajímateli, s nímž jest v obligačním poměru, nýbrž i proti každému třetímu, kdo mu najatý předmět zadržuje nebo ho jiným způsobem ruší v nájemním užívání. Názor, že nájemce může se držeti jen pronajímatele a nemá petitorní žaloby proti třetímu, jenž mu věc zadržuje, neb ho ruší v právu nájemním, jest sice běžným v nauce i praxi, není však v souladu s právním řádem (§ 19 obč. zák.). Má-li nájemce k nájemnímu předmětu právo nájemní, jest mu též přiznati prostředky k ochraně tohoto práva proti každému rušiteli, byť i s ním nebyl v poměru nájemním neb podnájemním a nesluší proto omezovati nájemníka v poměru k třetímu rušiteli jen na žaloby posesorní; vždyť přísluší nájemci v podstatě stejné právo užívací, jako má ten, komu přísluší služebnost užívání (§ 504 obč. zák.), neb služebnost požívání (§ 509 obč. zák.) a jest mu proto přiznati ochranu i proti třetímu rušiteli. Přísluší tedy žalobkyni i proti žalovanému, jenž jí užívání sklepu znemožňuje, právo žalovati ho, ač s ním není ve smluvním poměru, by zanechal rušební čin a sklep jí odevzdal v nájemní užívání. Jest proto žalobkyně aktivně oprávněna k této žalobě.

Čís. 9403.

Byl-li odvolacím soudem žalobci přisouzen zažalovaný nárok částečně a dovolání podal jen žalobce co do části nároku mu nepřisouzené,

Ize k vydobytí útrat přisouzených žalobci rozsudkem odvolacího soudu povolití exekuci.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1929, R II 348/29.)

Žalobce, domáhavší se žalobou zaplacení pohledávky 30.000 Kč, obdržel v první stolici přisouzeno 14.319 Kč 50 h s přísl, a útraty sporu 17.194 Kč 80 h, kdežto se zbytkem 15.690 Kč 50 h byla žaloba zamítnuta. Z tohoto rozsudku odvolal se jen žalobce co do částky, s níž byl zamítnut a co do útrat, kdežto žalovaný podal jen útratový rekurs. Soudem druhé stolice bylo odvolání žalobcovu v obojím směru částečně vyhověno a povinnost žalované strany byla zvýšena ohledně jistiny na 14.429 Kč a ohledně útrat na 17.602 Kč 80 h, kdežto útratovému rekursu žalované strany nebylo vůbec vyhověno. Exekuční návrh na povolení exekuce k vydobytí 17.596 Kč soud první stolice zamítl, rekursní soud exekuci povolil. Důvody: Rozhodnutím obou dvou stolic byl dosavadní jednotný peněžitý nárok rozštěpen ne sice právně, ale fakticky ve dva různé nároky na sobě neodvislé a samostatné, na nárok na 14.429 Kč jistiny a 17.602 Kč 80 h útrat sporu na jedné straně a na nárok na zbývající část jistiny a případné další útraty na straně druhé. Nárok první byl přisouzen pravoplatně, poněvadž žalovaná strana proti této části rozsudku nepoužila opravného prostředku a ani žalobce do této části rozsudku nepodal opravný prostředek, nýbrž stěžoval si dovoláním jen potud, pokud byla jeho žaloba ohledně zbytku jistiny zamítnuta. Jest tedy první část žalobcovu nároku na jistinu 14.429 Kč a na útraty 17.602 Kč 80 h již pravoplatnou a vykonatelnou, jakž plyne z předpisu § 466 a § 505 třetí odstavec c. ř. s. v souvislosti s předpisem § 490 a 513 c. ř. s., a posléze v souvislosti s předpisem § 13 ex. ř. Předpis § 13 ex. ř. mluví o různých na sobě navzájem nezávislých nárocích, na projednáváný případ se vztahuje proto, že jak již shora bylo řečeno, fakticky tu již vznikly dva od sebe oddělené a na sobě nezávislé nároky, a, ježto jeden z těchto nároků, nejso opravným prostředkem již napadán, nabyl právní moci a vykonatelnosti. Že žalobce má podle rozsudku druhé stolice platiti žalované straně útraty odvolací 1431 Kč 65 h, a že bude snad odsouzen zaplatiti jí něco i na útratách dovolacích, nepadá v úvahu při použití § 13 ex. ř., nehledíc k tomu, že druhá strana pohledávku 1431 Kč 65 h dosud nezapočetla. Z toho důvodu přes doslov § 1 čís. 1 ex. ř., — jež jest vykládati nikoliv doslova, nýbrž podle pravého jeho smyslu a vnitřní povahy, — jest tu ohledně přisouzených útrat pravoplatný exekuční titul, pročez bylo stížnosti vyhověti a uznati, jak se stalo.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Rozsudkem odvolacího soudu ze dne 9. srpna 1929 byla povinná strana jako žalovaná, ježto z rozsudku toho dovolání nepodala, pravoplatně odsouzena, by zaplatila vymáhající

straně jako žalobci 14.429 Kč 55 h a 5 % úroky ode dne 22. května 1924 a útraty sporu 10. 230 Kč 49 h, 1.295 Kč 81 h a další útraty 6.076 Kč 60 h. Tímtež rozsudkem byla zamítnuta žaloba o zaplacení dalších 15.570 Kč 45 h, kterýžto výrok následkem dovolání vymáhající strany jako žalobce dosud nenabyl právní moci. Správně uvádí rekursní soud, že tím dosavadní jednotný peněžitý nárok byl rozštěpen ve dva samostatné na sobě již nezávislé nároky, z nichž první byl již žalobci pravoplatně přisouzen a o druhém vede se dosud dále spor. Není předpokladem vykonatelnosti nároku, by byl rozsudek ve všech mezi stranami sporných otázkách pravoplatným. To plyne jasně z ustanovení § 13 ex. ř., podle něhož může býti na základě rozhodnutí, kterým bylo více na sobě nezávislých nároků přirčeno, povolena exekuce pro jednotlivé nároky, ohledně nichž opravný prostředek nebyl vznesen. Tomu nasvědčují též ustanovení §§ 466 a 490 c. ř. s. (Srovnej též zodpovědění otázek min. sprav. k § 490 c. ř. s. bod 2.). Rovněž tomu nasvědčuje i ustanovení § 505 třetí odstavec c. ř. s., podle něhož staví se včasným podáním dovolání právní moc a vykonatelnost napadeného rozsudku jen v rozsahu dovolacích návrhů až do vyřízení opravného prostředku. Okolnost, že se vede exekuce jen k vydobytí útrat, jest bezvýznamná, any útraty ty vymáhající straně byly pravoplatně přisouzeny, a následkem toho změna co do jich výše již nemůže nastati. Byla proto rekursním soudem podle rozsudku prvé a druhé stolice navrhovaná exekuce vším právem povolena.

Čís. 9404.

Propachtování podle § 340, druhý odstavec, ex. ř. jest postaveno na roveň vnucené správě a nelze proto »dražební řízení« podle § 340 ex. ř. zrušiti podle §§ 200 čís. 3, 282 ex. ř.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1929, Rv II 87/29.)

V žalobě, žádající, by žalovaná byla uznána povinnou svoliti, by exekuce proti žalobci byla zastavena, tvrdil žalobce v podstatě toto: Žalovaná se zavázala žalobci, že zaplatí, co žalobce dluhuje vymáhajícím věřitelům, jimž byla k vydobytí jich pohledávek povolena proti žalobci exekuce zabavením a vydražením živnosti hostinské a výčepnické. K zaplacení zavázala se prý žalovaná proto, by byla exekuce proti žalobci zastavena. Žalovaná zaplatila dlužný peníz, dala však na sebe převéstí práva vymáhajících věřitelů a zastavila jen dražební řízení, nikoliv i exekuci. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Nesprávným jest žalobcovo tvrzení, že úmluva, o niž opírá žalobu, jest mezi stranami nespornou, že tvrzení stran se rozcházejí jen v tom, že žalobce tvrdí, že bylo ujednáno zastavení exekuce vůbec, kdežto žalovaná se chtěla zavázati jen k zastavení dražebního řízení. Vždyť žalovaná vůbec popřela, že došlo k úmluvě o zastavení exekuce, v námitkách jen udala, že o své újmě projevila ochotu k zastavení dražebního řízení podle § 200 čís. 3 ex. ř.